

територій – це і є стратегічна мета розвитку туристичної галузі в Україні. Ключовим завданням є оптимізація зв'язків туризму і культури. Саме національна культурна спадщина в більшості країн є потужним генератором залучення туристичних потоків.

Таким чином, серед актуальних проблем вітчизняної туристичної галузі можна виділити: складність ведення туристичного бізнесу; брак позитивної інформації як на внутрішньому, так і на міжнародному інформаційному полі; недостатня розвиненість готельного господарства; занедбаність історико-культурних пам'яток та інші.

Задля розвитку туризму основними напрямками державної політики повинні стати: збереження туристичних ресурсів; вдосконалення нормативної бази; створення економічних умов для стимулювання розвитку туризму; надання пільг для організації туристичної роботи; залучення інвестицій в розвиток туристичної індустрії; сприяння розвитку конкуренції; забезпечення безпеки туристів; підтримка науковців; участь у міжнародних програмах розвитку туризму.

Борщ Н.А.

к.п.н., доц. Панасенко Г.С.

Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна

ВПРОВАДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В ГАЛУЗІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

На сьогоднішній день українська освіта зазнає змін, спрямованих на її вдосконалення та підвищення ефективності навчання. Сучасне суспільство і в економічному, і в соціальному аспектах все більше залежить від нових наукових знань. Добре відомо, що сталий розвиток суспільства вимагає зростання кількості високоосвічених фахівців, в тому числі вчених, здатних здійснювати відкриття в різних галузях знань як в Україні, так і у світі. Загальносвітова тенденція залучення жінок до усіх сфер діяльності, в тому числі освіти і науки, зумовлює необхідність вдосконалення політики гендерної рівності.

У країнах Європейського Союзу питання гендерної рівності підіймалося на вищих рівнях задовго до впровадження такої політики в Україні. Наразі існує орган – Європейський інститут із гендерної рівності, – який займається питаннями популяризації гендерної політики у регіоні, впровадженням гендерних практик у життя. Безумовно, гендерна рівність у праві на освіту, праві на однакове ставлення і результат відносяться до демократичних цінностей і носять гуманістичний характер. Тому одним з важливих напрямів є впровадження гендерної політики до освітньої галузі й в Україні.

Наукова література по-різному трактує поняття «гендерної рівності». Але в цілому його можна сформулювати так: «гендерна рівність – це рівні права і

рівні можливості для жінок і чоловіків у суспільстві, рівні умови для реалізації прав людини, участь в національному, політичному, економічному, соціальному та культурному розвитку, отримання рівних винагород за результатами участі».

Для оцінки гендерної ситуації в країні варто звернутися до статистичних даних. Центр дослідження суспільства відображає те, що в Україні зберігається розподіл між чоловічими та жіночими спеціальностями. Проте нерівність наявна не лише поміж студентів, а й у викладацькому середовищі (серед викладачів технічних наук, які після гуманітаріїв є найчисельнішою групою, жінок лише 13%). Також кількість жінок на керівних посадах, а також тих, хто отримує професійні звання, значно менша, ніж чоловіків. Викладацька кар'єра включає й отримання наукових ступенів, що супроводжується меншою часткою жінок. До того ж на рівні Міністерства освіти та науки України з радянських часів керівні посади обіймали переважно чоловіки. На мікрорівні посади ректорів та проректорів також обіймають переважно чоловіки. Тож, можемо спостерігати гендерну нерівність і у системі вищої освіти.

У країнах Європи практика гендерної рівності в галузі освіти застосовується тривалий час. Так Велика Британія спирається на програму Athena SWAN. Це національна схема, головною метою якої є визнання можливості жінок будувати власну кар'єру в галузі вищої освіти, розвивати науку, техніку. У Швейцарії для розв'язання цієї проблеми запровадили навчальний предмет з гендерної рівності у ЗВО країни. Щодо Франції, то тут у 2013 р. законом Пейона визначили теорію гендеру для дітей 6 років задля формування ідеї рівності змалечку.

Гендерна рівність є важливою складовою у розвитку держави та суспільства. Гендерна освіта – це новий світогляд, формування зовсім нового середовища, корекція методик навчання. Науковці доводять: гендерний підхід гарантує індивідуальність у процесах навчання та виховання, розвиток та реалізацію особистості. Досвід європейських країн є гідним прикладом для України. Актуальність даної тематики підтверджує прийняття на законодавчому рівні Державних програм утвердження гендерної рівності в українському суспільстві на період до 2010 та забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2016 року. На сьогоднішній день Кабінетом Міністрів України затверджена Стратегія упровадження гендерної рівності та недискримінації у сфері освіти «Освіта: гендерний вимір – 2020». Запровадження державних програм – це перший крок на шляху зміни застарілих стереотипів.

Можна сказати, що Україна сьогодні переймає європейський досвід впровадження ідеї гендерної рівності у вищій освіті. Наразі дана політика поки що стикається з певними труднощами, оскільки вона потребує об'єднання не тільки суспільства, а й держави та освітніх установ в цілому, щоб подолати утвержені часом стереотипи розподілу ролей у суспільстві. Такі дисципліни як історія, філософія, психологія, соціологія вже сьогодні впроваджують

підходи гендерної рівності у вищій освіті. Сьогодні вимагає високого рівня володіння навчальними методиками як чоловіків, так і жінок, адже тільки так можливо підготувати висококваліфікованих спеціалістів. Головна мета гендерної політики полягає в формуванні нової свідомості людини, де будь-яка стать має однакові права й можливості у всіх сферах життя.

Вирішення проблеми впровадження гендерної політики в освітню галузь потребує регулювання її на вищому, законодавчому рівні. Також дана проблема повинна стати пріоритетною у державних програмах. Крім цього, наш час потребує вилучення всіх гендерних стереотипів з навчальних програм та впровадження гендерної грамотності у навчальних закладах. У країні повинні проводитися постійні дослідження ролі жінок і чоловіків у різних сферах життя; за будь-яких проявів гендерної нерівності у суспільстві реагувати, а не замовчувати, мотивувати людей до рівноправності, реалізації своїх прав, свобод, підіймати це питання на конференціях, круглих столах тощо. Ми також маємо можливість змінювати ситуацію та давати поштовх до запровадження даної політики (особливо під час виборів).

Таким чином, гендерна політика в освітній галузі – це нагальне питання сучасної європейської України. Держава повинна змінювати світогляд суспільства. Більш високий ступінь гендерної рівності сприятиме економічній ефективності, забезпечуватиме підвищення продуктивності праці, що особливо важливо в умовах загострення міжнародної конкуренції та посилення глобалізації. Таким чином, саме реалізація заходів соціальної політики для підтримки жінок в освіті забезпечить гендерну рівність.

Булій С. М.

канд. іст. наук Фарина А. С.

Луцький педагогічний коледж

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЯК ВЗАЄМОДІЯ РІВНИХ

Відносини партнерства в освітньому середовищі викликають різну реакцію. В окремих викладачів розмова про партнерство викликає обурення, гнів, у кращому випадку сарказм. Про яке партнерство викладача і студента може йти мова, коли той ще тільки вчиться, нічого не знає, не уміє і навчається лише завдяки роботі викладача? Яке партнерство, якщо вони не партнери ні професійно, ні соціально, різні за віком, за розумом, досвідом і тому подібне?

Більш гнучкі і пластичні у взаємодії педагоги охоче підтверджують свою прихильність партнерству: звичайно, треба зважати на студента, допомагати йому, полегшувати шлях до височінь знань і т.д. Це свого роду материнська позиція: беремо студента за ручку (якщо не на ручки) і доводимо до диплома. Ось воно справжнє партнерство: не лягти, а хвалити, заохочувати. Це, погодьмося, також несиметричні відносини, як і в першому випадку, тільки в іншому варіанті. Як і раніше, викладач краще знає, за що хвалити,